

Uppföljning Avfallsplan – 2022

Avfallsplanen är gemensam för kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Salem och gäller för åren 2021–2030.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	5
Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen	6
Uppstart arbete med avfallsplanen	6
Tydlig ansvarsfördelning och genomförande inom kommunen	7
Information är en viktig del i genomförandet av avfallsplanen	8
Samverkan mellan kommunerna ökar effektiviteten i genomförandet.....	8
Avfallsmålen 2021–2030	9
Mål 1 – Människan i fokus	10
Mål 2 – Förebygga avfall.....	15
Mål 3 – Återanvända	22
Mål 4 – Materialåtervinning	27
Mål 5 – Energiåtervinning.....	34
Mål 6 – Deponering	36
Mål 7 – Farligt avfall	38
Mål 8 – Nedskräpning.....	41
Uppföljning och redovisning av avfallsplanen	44
Styrmedel för att uppnå målen i avfallsplanen	48
Framtida insamlingsystem och anläggningar.....	49
Behov av insamlingsystem och anläggningar.....	49

Sammanfattning

Kommuner är skyldiga att ha en avfallsplan och Avfallsplan 2021–2030 är gemensam för de fem ägarkommunerna; Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Salem. Detta dokument är en uppföljning av arbetet som skett under planens första helår 2022. För mer detaljerad statistik hänvisas till separat dokument för respektive kommun.

Under det första året har fokus legat på grundläggande uppgifter för att få i gång arbetet med, och uppföljningen av avfallsplanen. Inom SRV:s kommunikationsuppdrag är ett ramverk till kommunikationsplan framtagen och inledningsvis tas en grafisk profil för Avfallsplanen fram. Arbetet med att identifiera behov av och ta fram informationsmaterial är också påbörjat.

I detta dokument redovisas även resultat för respektive mål samt beskrivning av genomförda aktiviteter för respektive målområde kopplat till aktuell åtgärd.

Under året är ett antal planer eller aktiviteter påbörjade men inte klara vilket medför att Mål 1 – Människan i fokus, Mål 3 – Återanvända, Mål 6 – Deponering, Mål 7 – Farligt avfall och Mål 8 – Nedskräpning helt eller delvis inte kan följas upp.

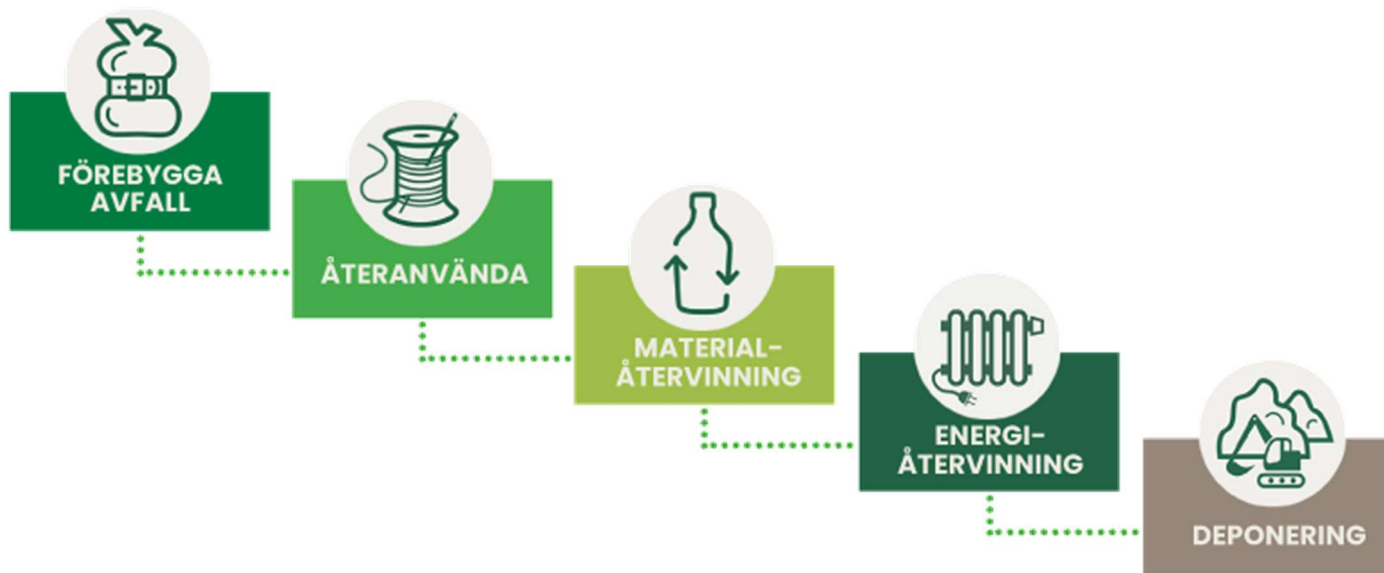
För Mål 2 – Förebygga avfall respektive Mål 3 – Återanvända ligger resultatet för 2022 i nivå med periodmål för åren 2026 respektive 2024. År 2022 förebyggdes i snitt i SRV:s ägarkommuner 38 kg /person.

Under året 2022 genererades i snitt 387 kg hushållsavfall per person. Det är en minskning (med 11%) sedan år 2018 då mängden hushållsavfall var 430 kg/person. Under pandemiåren 2020–2021 däremellan ökade dock mängderna kraftigt och då särskilt mängden grovavfall. Minskningen består främst av grovavfall och returpapper. Mängden restavfall har också minskat något men det beror inte på motsvarande ökad utsortering av matavfall och förpackningar utan på faktiskt minskade mängder restavfall till energiåtervinning. Mängdmässigt har alltså hushållsavfallet minskat men restavfallet innehåller fortsatt stora mängder

förpackningar och matavfall som, liksom stora mängder grovavfall, går till energiåtervinning i stället för materialåtervinning. Kommunerna har ett antal insatser för att minska matsvinn i exempelvis skolor och förskolor och kommer även att förbättra möjligheterna till källsortering där det saknas.

Resultatet för Mål 4 – Materialåtervinning blev en minskning i stället för ökning och för Mål 5 – Energiåtervinning en ökning i stället för minskning.

Mål 6 – Deponering; mängden deponerat hushållsavfall är hög vilket föranleder en utredning av processen.

Inledning

Detta dokument är den rapport för uppföljning av Avfallsplan 2021–2030 som står beskrivet i Avfallsplanen. Uppföljningen görs dels i form av redovisning av genomförda aktiviteter kopplade till åtgärder för att uppnå respektive mål, dels statistik som redovisas både uppdelat per kommun och sammantaget alla kommuner i ett separat dokument. Uppföljningen har genomförts av SRV med stöd av samverkansgruppen för rapportering av kommunspezifika uppgifter.

Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen

Uppstart arbete med avfallsplanen

Avfallsplanen antogs i respektive kommuns Kommunfullmäktige under 2021. Planen beskriver hur var och en av kommunerna, och andra aktörer, ska arbeta med avfallshanteringen från år 2021 till år 2030. Avfallsplanen ska fungera som ett styrdokument och vara ett hjälpmedel för kommunerna, för SRV och för andra aktörer.

Styrgruppen har sammanträtt två gånger under 2022 och består av följande representanter från kommunerna:

- Botkyrka: Dennis Latifi, Enhetschef Hållbar samhällsutveckling. Kommunledningsförvaltningen.
- Haninge: Sarah Berntsson, Enhetschef Kund och verksamhetsstöd. VA-avdelningen, Stadsbyggnadsförvaltningen.
- Huddinge: Anette Olovborn, Chef energi-, klimat- och miljöenheten. Miljö- och bygglovsförvaltningen.
- Nynäshamn: Malin Qviberg, VA- och renhållningschef. Samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Salem: Alina Ruda, Planerings- och hållbarhetsstrateg. Kommunstyrelseförvaltningen.
- Sammankallande för styrgruppen är Helena Hölerman, Kvalitet- och miljöchef, SRV återvinning AB.

Samverkansgruppen består av följande representanter från kommunerna:

- Botkyrka: Jessica Nyberg, Klimat- och miljöstrateg. Kommunledningsförvaltningen.
- Haninge: Janardhan Nilsson, Avfallssamordnare. Stadsbyggnadsförvaltningen/VA-avdelningen.
- Huddinge: Robin Söderström, Miljöstrateg. Natur- och klimatavdelningen, Miljö- och bygglovsförvaltningen.
- Nynäshamn: Marie Sannerud, VA- och renhållningssamordnare. Samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Salem: Alina Ruda, Planerings- och hållbarhetsstrateg. Kommunstyrelseförvaltningen.
- Samordnare är Johanna Nilsson, Strateg- och projektledare. SRV återvinning AB.

Samverkansgruppen har haft 6 stycken möten mellan april – december 2022. Mötena har varierat genomförts fysiskt respektive digitalt via Teams. De fysiska mötena cirkulerar och har under 2022 varit på SRV:s huvudkontor, Nynäshamns kommun samt Salems kommun. Samverkansgruppen har hög upplutning på möten och workshops samt stort svarsengagemang i mailfrågor.

Under året 2022 har fokus legat på grundläggande uppgifter för att få i gång arbetet med och uppföljningen av avfallsplanen:

- Upphandling kommunikationsbyrå – klar
- Aktivitetsplan 2022 – 2024 – beslutad
- Kommunikationsplan – klar
- Plockanalysplan – påbörjad
- Statistikpaket – påbörjad
- Handlingsplanerna i kommunerna – arbetet är påbörjat men inte klart

Beslutade aktiviteter för 2022 i Aktivitetsplan 2022-2024 är genomförda med undantag för plockanalysplan. Arbetet har ännu inte gett någon mätbar effekt och därför blir denna utvärdering främst en redovisning av status avseende arbetet. Därför beskrivs också en del aktiviteter som skett i kommunerna även om dessa inte specifikt initierats i avfallsplanearbetet för att uppvisa kommunernas tidigare initiativ och goda arbete och därmed delvis förutsättningar för fortsatt arbete.

Tydlig ansvarsfördelning och genomförande inom kommunen

Kommunen ansvarar för avfallsplanen och har en viktig roll i genomförandet av flera delar av avfallsplanen. Kommunen behöver säkerställa att ansvar för genomförandet inom kommunförvaltningen tydliggörs, att nödvändiga processer skapas samt att resurser tillsätts. Detta kan göras genom att ta fram en handlingsplan eller på annat sätt tydliggöra hur avfallsplanens mål och åtgärder ska genomföras. Arbetet med handlingsplanerna i kommunerna är i varierad grad påbörjat men inte färdigställt i någon av kommunerna.

Information är en viktig del i genomförandet av avfallsplanen

Olika insatser för information och kommunikation kommer att behövas för att nå avfallsplanens mål och det anges som åtgärd för flera av målen. Det kommer dels att behövas informationsmaterial om själva avfallsplanen och vad den innehåller, dels informationsmaterial som kan användas som styrmedel för att förmå invånare och verksamma inom kommunen att ändra sitt beteende och på så sätt bidra till att målen inom avfallsplanen nås.

För att samordna informationsåtgärder och jobba effektivt med information gav kommunerna SRV i uppdrag att ta fram en kommunikationsplan och informationsmaterial baserat på avfallsplanens mål och åtgärder. Kommunen medverkar löpande i referensgrupper i arbetet för ett breddat perspektiv i informationsåtgärder. Arbetet med att identifiera behov av och ta fram informationsmaterial är påbörjat under 2022.

Ramverk till kommunikationsplan är framtagen och inledningsvis tas en grafisk profil för avfallsplanen fram. En egen profil för avfallsplanen är prioriterat för att adressera kommunikationen om avfallsplanen.

Samverkan mellan kommunerna ökar effektiviteten i genomförandet

Samverkan har ökat inom flera områden under 2022. Kortfattat kan följande nämnas:

- Samarbetet mellan kommunerna och SRV i detaljplaneprocessen har ökat.
- Slamnätverket är återupplivat.
- Aktiviteter/piloter genomförs i olika kommuner för att dra lärdomar och effektivare implementering i övriga kommuner. Pilotprojekten avses senare kunna utvecklas till system och tjänster för implementering i övriga kommuner.
- Kommunerna har sinns emellan ökad kontakt för erfarenhetsutbyte och samordning.

Avfallsmålen 2021–2030

Mål och åtgärder i avfallsplanen följer EU:s avfallshierarki och utgår även från ett antal av FN:s globala hållbarhetsmål enligt Agenda 2030: Mål 6 – Rent vatten och sanitet, Mål 7 – Hållbar energi för alla, Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Mål 11 – Hållbara städer och samhällen, Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion, Mål 14 – Hav och marina resurser och Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald.

Beskrivning av genomförda aktiviteter redovisas i tabell för respektive målområde kopplat till aktuell åtgärd nedan.

För statistik hänvisas till separat dokument för respektive kommun.

Mål 1 – Människan i fokus

Resultatmål

Övergripande mål: År 2030 ska 85 procent av hushållen vara nöjda med kommunens insamling av hushållsavfall.

Periodmål: 80 % år 2022, 82 % år 2024, 83 % år 2026, 84 % år 2028.

År 2019 låg nöjdheten i genomsnitt i SRV:s ägarkommuner på 79 procent för insamling vid bostad och återvinningscentraler.

SRV har inte genomfört en motsvarande kundundersökning som 2019 för att följa upp detta mål för 2022. Om man använder kommunernas medborgarundersökningar från 2021 och 2022, och resultatet på frågan om "hämtning av hushållsavfall fungerar bra", så är nöjdheten ca 92 procent.

Åtgärder och aktörer

Åtgärder som kommunen ansvarar för:

Aktiviteter som kommunen genomfört 2022:

Kommunicera avfallsplanen inom kommunkoncernen samt till verksamhetsutövare med hjälp av det informationsmaterial som tas fram enligt avsnittet "	Alla kommuner har deltagit i workshop med kommunikationsbyrå inför framtagning av kommunikationsplan.
Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen".	Arbetet med framtagning av handlingsplaner i kommunerna är påbörjat i varierad grad men inte färdigt.

<p>Utveckla samarbeten mellan kommunen och SRV utifrån Avfallsplan 2021–2030, till exempel genom samverkan med skolor och andra utbildningsverksamheter.</p>	<p>Alla kommuner har aktivt deltagit i samverkansgrupp för avfallsplanen.</p> <p>Kommunerna har fått primär kontaktväg till SRV genom samordnare för avfallsplanen.</p> <p>Slamnätverk med kommunernas va-avdelningar och SRV är återupprättat.</p>
<p>Utöka samarbetet genom hela planprocessen mellan kommunen, SRV, olika byggaktörer och entreprenörer för att skapa goda möjligheter för utsortering samt följa upp att ställda krav efterlevs för att säkerställa att plats för sortering skapas och att avfallshämtning kan ske på ett trafiksäkert sätt med god boendemiljö och god arbetsmiljö.</p>	<p>SRV har under 2022 stöttat planenheter i kommunerna och deras samarbetspartners och förtydligat vikten av att tidigt involveras i planarbetet. Vilka lösningar som passar, vad som skall beskrivas i planbeskrivningen och bilagor och hur denna bör se ut.</p> <p>Aktiviteten har resulterat i mer kontakt, och i ett tidigare skede, mellan kommun och SRV. Även kontakten med kommunernas konsulter har ökat.</p>

Åtgärder som genomförs av SRV:

Aktiviteter som SRV genomfört 2022:

<p>Kommunicera avfallsplanen till hushåll med hjälp av det informationsmaterial som tas fram enligt avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen".</p>	<p>SRV har upphandlat kommunikationsbyrå.</p> <p>Workshop hölls med kommunikationsbyrå och samverkansgrupp inför framtagning av kommunikationsplan.</p> <p>Kommunikationsplan klar.</p> <p>Prioriterat är att få fram en egen profil för avfallsplanen gemensam för kommunerna för att adressera kommunikationen om avfallsplanen.</p> <p>Anmälan gjorts till nationell matavfallskampanj <i>Gör det inte svårare</i> som lanseras våren 2023.</p>
<p>Fortsätta det systematiska arbetet med att åtgärda hämtställen med dålig arbetsmiljö.</p>	<p>SRV arbetar kontinuerligt med att förbättra arbetssituationen vid insamling av hushållsavfall. Under 2022 har 72 hämtställen med dålig arbetsmiljö identifierats varav 5 avslutas genom att ersättas av närbelägna hämtställen med säkrare arbetsmiljö.</p>

	<p>Kompetensen inom kommunerna ökar i takt med att samarbetet med SRV förbättrats och ärendena avslutas.</p>
<p>Fortsätta utveckla servicen till fastighetsinnehavare så det blir "lätt att göra rätt" och möjliggöra effektiva lösningar för källsortering med så lite interaktivitet med de boende som möjligt i samband med tömning. Det innebär bland annat att medverka aktivt i samråd vid fysisk planering och aktiv omvärldsbevakning med avseende på teknikutveckling.</p>	<p>Löpande arbete, se andra beskrivna aktiviteter.</p> <p>Workshop planeras tillsammans med kommunala och större bostadsbolag i kommunerna i syfte att dela utmaningar och erfarenheter med målsättningen att identifiera konkreta förslag på lösningar och projektidéer samt informationsbehov som input till SRV:s informationsansvar.</p> <p>Planering, intresseundersökning och identifiering av roller/personer för inbjudan skett under slutet av 2022. Stort intresse visades så workshopen genomförs i början av 2023.</p>

Uppföljning och nyckeltal:

<p>Kundundersökning (SRV)</p>	<p>SRV har inte genomfört en generell kundundersökning under 2022.</p> <p>Våren 2022 genomfördes en användarundersökning av</p>
-------------------------------	---

	<p>www.srvatervinning.se som underlag till förbättringsarbete.</p> <p>Kommunerna genomför regelbundet medborgarundersökningar där ett antal avfalls- och återvinningsrelaterade frågor ingår. För redovisning av frågor och resultat se sidorna 47-48.</p>
--	---

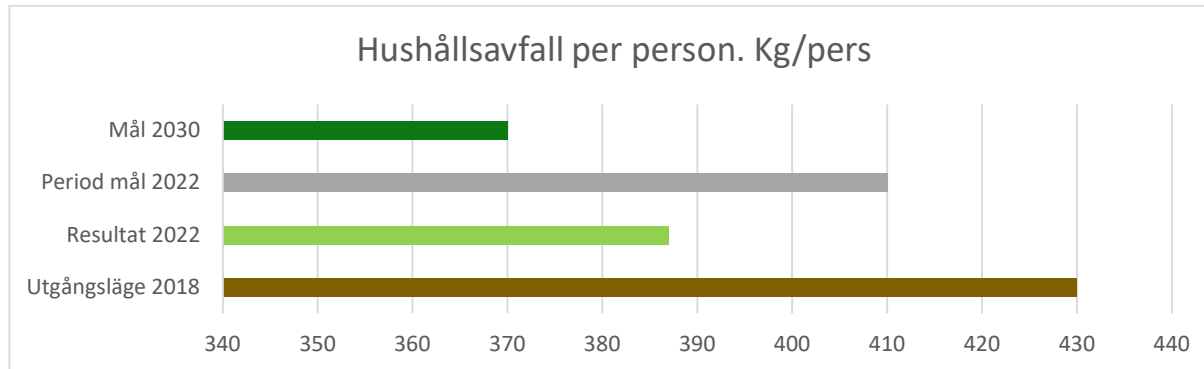
Mål 2 – Förebygga avfall

Resultatmål

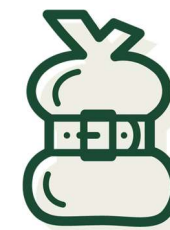
Övergripande mål: 370 kg hushållsavfall¹ per person och år vid 2030 års utgång.

Periodmål: 410 kg/person 2022, 395 kg/person 2024, 385 kg/person 2026, 376 kg/person 2028.

Under 2022 genererades i snitt 387 kg hushållsavfall per person. Mängden hushållsavfall har minskat sedan 2018 då mängden hushållsavfall var 430 kg/person men ökade kraftigt under pandemiåren 2020–2021 vilket inte syns i redovisningen nedan. Minskningen består främst av minskad mängd grovavfall samt returpapper. Mängden restavfall har också minskat något men beror inte på ökad utsortering av matavfall och förpackningar. Resultatet för 2022 ligger nästan i nivå med periodmål för 2026.

¹ Mat- och restavfall, grovavfall, förpackningar och returpapper, farligt avfall, elavfall och batterier. Slam från enskilda avloppsanläggningar ingår inte.

Åtgärder och aktörer

Åtgärder som kommunen ansvarar för:

Aktiviteter som kommunen genomfört 2022:

<p>Ta fram och fastställa en handlingsplan för arbetet med att förebygga avfall med ansvarsfördelning och åtgärder inom kommunkoncernen. Denna handlingsplan kan exempelvis omfatta arbete för minskat matsvinn samt pedagogiskt arbete i skolor och andra utbildningsverksamheter.</p>	<p>Arbetet med handlingsplan i kommunerna är inte färdigställt och i vissa fall ej påbörjat.</p> <p>Huddinge kommun har startat en kommunkoncernövergripande återbruksgrupp (kommunala förvaltningar + fastighets/bostadsbolag).</p> <p>Arbete med minskat matsvinn sker redan i olika utsträckning i kommunerna, exv:</p> <p>I Botkyrka mäts matsvinnet en vecka på våren och en vecka på hösten. Hösten 2021 uppmättes 60 g matsvinn per ätande elev (förskolor och grundskolor) och hösten 2022 uppmättes 43 gram matsvinn per ätande elev (förskolor, grundskola, gymnasieskola). En matsvinnstävling bland kommunens 44 förskolor i samband med den årlig matsvinnsmätningen under hösten.</p>
---	---

	<p>Förskolorna minskade mängden matsvinn från 82g/ätande till 68g/ätande, en minskning med 20%.</p> <p>Skolorna i Nynäshamn arbetar på olika sätt för minskat matsvinn sedan 2013, exempelvis olika mätningar och tävlingar. Största minskningen skedde inledningsvis, ingen större minskning skett senaste året jämfört 2021.</p> <p>Matsvinn mäts även i Salems barn- och utbildningsnämnd där målvärdet är <30 gram/portion. Resultatet vid mätning vecka 47 2022 visade 27,3 gram/portion.</p> <p>De 10 kommunala förskolorna i Salem tog emot fallfrukt, dock fördes ingen statistik. I Nynäshamn tog gymnasiet, äldreboendet Sunnerbo och flera förskolor emot 140 kg fallfrukt av god kvalitet.</p> <p>Fyra kommuner och SRV har medverkat till Natur & miljöboken för årskurserna 4–6.</p>
--	---

	<p>Huddinge kommun har testat konceptet med TaGe-hylla på tre platser med varierat resultat. Uppskattningsvis bytte ca 145 plagg ägare. En av de tre drivs vidare på Natur- och klimatavdelningen.</p> <p>Huddingebibliotekens satsning <i>Gröna biblioteket</i> med fokus på klimat, hållbarhet och cirkulär ekonomi. Exempel på aktivitet inom satsningen 2022 var workshop i visual mending och föreläsning <i>Kan man sopsortera sig till en flygresa...</i></p> <p>I Haninge (KreMiMa) och Nynäshamn (Pedagogiskt centrum - Insikten på Utsikten) finns möjlighet för pedagoger att hämta material till skapande på förskolorna. Detta material är restmaterial från företag.</p> <p>I Haninge finns även kommunens naturskola Miljöverkstaden. Återkommande tema för åk 5 är Energiverkstaden med frågor och arbete angående resursanvändning.</p>
--	--

<p>Medverka i arbetet med att ta fram informationsmaterial om förebyggande av avfall, inklusive matsvinn, se avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen", och informera om detta inom kommunkoncernen.</p> <p>Informationsmaterialet kan utgöra en del i ett mer omfattande material som täcker flera av avfallsplanens åtgärder.</p>	<p>Kommunerna har deltagit i arbetet med framtagande av kommunikationsplan och informationsmaterial.</p>
<p>Enkät, exempelvis som tilläggsfrågor i medborgarundersökningar, om kunskap och motivation kring förebyggande av avfall för att utgöra underlag för uppföljning och eventuell komplettering av åtgärder vid översyn av avfallsplanen.</p>	<p>Kommunerna använder SCB för genomförande av medborgarundersökningar. Dessa finns i Kolada för jämförelse mellan kommunerna.</p> <p>Kommunernas tidsplaner för medborgarundersökningar är sammanställda samt när eventuella och då samordnade tilläggsfrågor kan tas med.</p> <p>Undersökningarna genomförs varje eller vart annat år.</p>
<p>Vid inköp och upphandling av varor, material och tjänster ska</p>	<p>Inga specifika aktiviteter initierade av avfallsplanearbetet är genomförda 2022.</p>

<p>kommunkoncernen vidta åtgärder för att minska uppkomsten av avfall. Detta bör även tillämpas av andra företag utanför kommunkoncernen. Det kan till exempel innebära att utbilda inköpsansvariga för att välja rätt produkter och ställa tuffa miljökrav vid upphandlingar.</p>	
--	--

Åtgärder som genomförs av SRV:

Aktiviteter som SRV genomfört 2022:

<p>Informera om avfallsförebyggande åtgärder till hushåll med hjälp av det informationsmaterial som tas fram enligt avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen".</p>	<p>Arbetet med att identifiera behov av och ta fram informationsmaterial är påbörjat.</p>
--	---

Uppföljning och nyckeltal:

<p>Statistik, total² mängd avfall per person [kg/person] (SRV)</p>	<p>Se kommunspecifikt statistikpaket.</p>
<p>Indikator (TRI) för mängd förebyggt hushållsavfall i kg/person och år.³</p>	<p>I snitt i SRV:s ägarkommuner förebyggdes 38 kg /person år 2022.</p>

² I total mängd ska räknas in mat- och restavfall, grovavfall, trädgårdsavfall, förpackningar, returpapper, farligt avfall inklusive elavfall och batterier. Slam från små avloppsanläggningar räknas inte med.

³ Indikator framtagen av branschorganisationen Avfall Sverige

Beräknas med hjälp av statistik från branschorganisationen Avfall Sverige och avser skillnaden mellan den mängd som förväntades uppkomma baserad på vår konsumtion och den uppmätta verkliga mängden hushållsavfall (SRV)	
Resultat från enkät/medborgarundersökning (Kommunen)	Inga samordnade tillägsfrågor i undersökningar genomförda 2022 eller planerade för 2023.

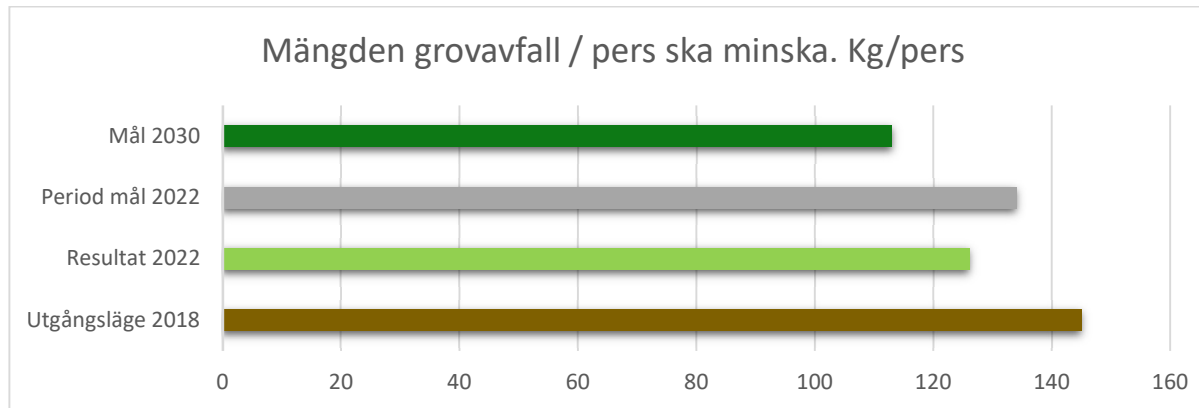
Mål 3 – Återanvända

Resultatmål

Övergripande mål: Mängden grovavfall per person ska minska, både det som hämtas i grovsoprum och det som lämnas på återvinningscentraler, till 113 kg per person år 2030.

Periodmål: 134 kg/person år 2022, 126 kg/person år 2024, 121 kg/person år 2026, 116 kg/person år 2028.

Under 2022 samlades i snitt 126 kg grovavfall per person in. Mängden grovavfall ökade kraftigt under pandemiåren 2020–2021, vilket inte redovisas i statistiken nedan, men har därefter sjunkit till under 2018 års nivå då mängden grovavfall var 145 kg/person. 126 kg/person motsvarar 2024 års periodmål.

Åtgärder och aktörer

Åtgärder som kommunen ansvarar för:

Aktiviteter som kommunen genomfört 2022:

<p>Medverka i arbetet med att ta fram informationsmaterial om återanvändning, i kombination med exempelvis information om förebyggande av avfall, se avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen" och informera om inom kommunkoncernen.</p> <p>Informationsmaterialet kan utgöra en del i ett mer omfattande informationsmaterial som täcker flera av avfallsplanens åtgärder.</p>	<p>Kommunerna har deltagit i arbetet med framtagande av kommunikationsplan och informationsmaterial.</p>
--	--

Åtgärder som genomförs av SRV:

Aktiviteter som SRV genomfört 2022:

<p>Informera om återanvändning till hushåll med hjälp av det informationsmaterial som tas fram enligt avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen".</p>	<p>Arbetet med att identifiera behov av och ta fram informationsmaterial är påbörjat.</p>
<p>Utveckla systemen vid befintliga återvinningscentraler för mottagande och hantering av återbruksmaterial för att</p>	<p>Mobilt ÅVC-koncept framtaget under 2022 vilket kommer att verkställas under 2023.</p>

underlätta insamling och sortering av återanvändningsbara produkter.	
Samarbeta med aktörer som tar emot begagnade produkter från återvinningscentraler för att stimulera återbruk.	Inga ytterligare aktiviteter har genomförts 2022.
Styra kunder vid återvinningscentraler till att lämna produkter till återanvändning i första hand.	Inga ytterligare aktiviteter har genomförts 2022.
Genomföra en översyn av återvinningscentralerna i syfte att rusta verksamheten för ökade befolkningsmängder och mottagande av nya avfallsslag.	Översynen genomfördes 2021 och 2022 togs koncept för mobila ÅVC-lösningar fram vilka kommer att verkställas under 2023. Förberedelser har också gjorts inför nedstängning av ÅVC Flemingsberg och för vidare optimering av övriga återvinningscentraler. Beskrivna aktiviteter kopplar även till Mål 4 - Materialåtervinning och Mål - 7 Farligt avfall.

Åtgärder som genomförs av kommunen tillsammans med övriga aktörer:

Dialog mellan berörda verksamheter i kommunen kring hur arbetet med att underlätta återanvändning av produkter	Huddinge kommun har startat projekt <i>Återbruk i kommunkoncernen</i> med det övergripande målet att skapa ett effektivt
--	--

<p>bedrivs och kan utvecklas, till exempel genom att undersöka möjligheten att hitta samarbeten med andra parter som kan bidra till att produkter och inventarier som inte längre används på ett ställe ska kunna återanvändas någon annanstans, se även kommunens miljö-/klimatprogram.</p>	<p>och strukturerat återbruksarbete inom kommunkoncernen, samt Huddinge Samhällsfastigheter AB (Husf) rekryterat projektledare/hållbarhetssamordnare för att driva projektet. SRV är projekt- och styrgruppsmedlem. Projektet kopplar även till Mål 4 - Materialåtervinning.</p>
<p>I planprocesser ska kommunen, byggherrar och arkitekter bidra till att planera för att det ska finnas plats för hushåll att kunna lämna grovavfall och återbruksmaterial i bostadsområden i tätastadsmiljöer.</p>	<p>SRV har stöttat planenheterna i kommunerna och deras samarbetspartners och förtydligat vikten av att tidigt involveras i planarbetet. Vilka lösningar som passar, vad som skall beskrivas i planbeskrivningen och bilagor och hur denna bör se ut.</p> <p>Aktiviteten har resulterat i mer kontakt, och i ett tidigare skede, mellan kommun och SRV. Även kontakten med kommuns konsulter har ökat.</p> <p>Nynäshamn och Huddinge kommuner har även haft samråd med SRV vid revidering av översiktsplan.</p>

Uppföljning och nyckeltal:

<p>Statistik över hur mycket som lämnas till återbruk vid ÅVC (SRV)</p>	<p>Se kommunspecifikt statistikpaket.</p>
---	---

Plockanalys av grovavfall (SRV)	Ingen plockanalys av grovavfall har genomförts 2022. Plockanalysplan är under framtagande.
Beskrivning av hur arbetet har vidareutvecklats (SRV)	Se beskrivningar av genomförda aktiviteter under 2022 för respektive åtgärd ovan.

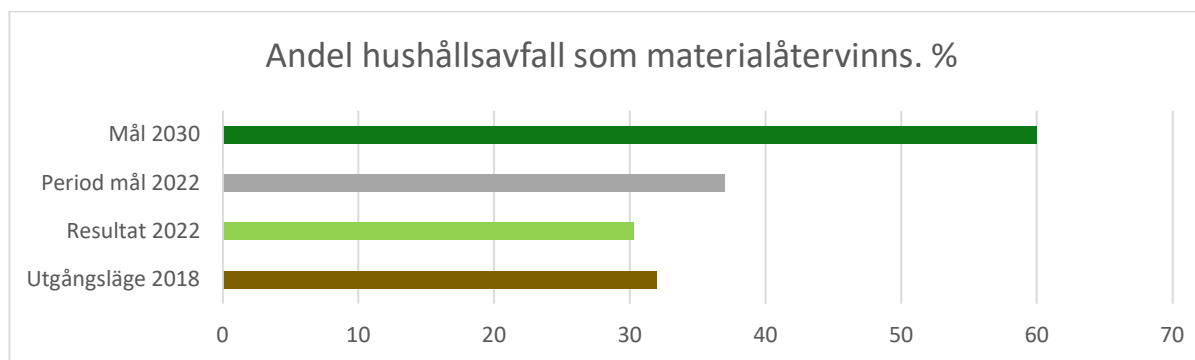
Mål 4 – Materialåtervinning

Resultatmål

Övergripande mål: Total andel hushållsavfall som materialåtervinns ska vara 60 procent vid 2030 års utgång.

Periodmål: 37% år 2022, 47% år 2024, 53% år 2026, 58% år 2028.

Under 2022 gick ca 29 procent av hushållens avfall till materialåtervinning. Det är en minskning från ca 32 procent år 2018. Utsorteringsgraden av matavfall och förpackningar är i samma nivå som år 2018 men mängden restavfall, grovavfall och returpapper har minskat vilket påverkar andelen för materialåtervinning negativt.

Åtgärder och aktörer

Åtgärder som kommunen ansvarar för:

Aktiviteter som kommunen genomfört 2022:

Medverka i arbetet med att ta fram informationsmaterial om	Kommunerna har deltagit i arbetet med framtagande av kommunikationsplan och informationsmaterial.
--	---

<p>materialåtervinning och källsortering, se avsnittet ” Arbetssätt och genomförande av avfallsplanen” och informera om detta inom kommunkoncernen och till verksamheter. Informationsmaterialet kan utgöra en del i ett mer omfattande material som täcker flera av avfallsplanens åtgärder.</p>	<p>Botkyrka kommun arrangerade <i>Återvinningsdag</i> i samband med nyinvigning av restaurerade Storvretsparken och Blåklintsparken. Syftet med eventen var att belysa vikten av återvinning och medvetandegöra om nedskräpningens effekter. Uppskattningsvis besökte 100 personer Storvretsparken vid nyinvigningen. SRV deltog med personal och sorteringsinformation.</p>
<p>Ta hänsyn till plats för återvinningsmaterial i avfallsutrymmen i planarbete, exempelvis detaljplaner, och bygglov, i samråd med bland annat SRV och följ upp att ställda krav följs.</p>	<p>SRV har i samarbete med kommunerna tagit fram vägledningar, checklistor, rutiner samt genomfört informationsaktiviteter med planenheter avseende detaljplaneprocessen.</p> <p>Motsvarande informationsaktivitet planeras för bygglovsenheterna under första halvår 2023 för att inkludera hela processen.</p> <p>Huddinge och Nynäshamn har även haft samråd med SRV i samband med</p>

	<p>revidering av respektive kommuns översiktsplan.</p> <p>SRV kan ha utbildningsinsats för konsulter på initiativ av kommunen.</p>
<p>Ta fram och anta riktlinje eller policy för återvinning och återbruk inom kommunkoncernen för att vidareutveckla möjligheterna att materialåtervinna avfallet.</p>	<p>Enligt beslutad aktivitetsplan ska kommunala verksamheter infört källsortering av matavfall och förpackningar 2024.</p> <p>Underlag för respektive kommun togs fram av SRV för september 2022 för fortsatt planering. Andel verksamheter med källsortering varierar i kommunerna.</p> <p>Huddinge kommun har under 2022 startat projekt <i>Återbruk i kommunkoncernen</i> som förväntas ta fram policy för återbruk.</p> <p>Miljötratten har sedan 2019 delats ut i Nynäshamns kommun och under hösten 2022 drog Botkyrka kommun i gång kampanj med ca 9 900 miljötrattar utdelade. Positiv respons från invånarna men ingen uppmätt effekt ännu.</p>

<p>Identifiera vilka förändringar som skulle behövas för att bygg- och rivningsavfall ska materialåtervinnas i större utsträckning och vad kommunkoncernen kan göra för att bidra till en sådan förändring.</p>	<p>Ingen specifik aktivitet har genomförts 2022.</p>
---	--

Åtgärder som genomförs av SRV:

Aktiviteter som SRV genomfört 2022:

<p>Informera om källsortering och materialåtervinning till fastighetsinnehavare med hjälp av det informationsmaterial som tas fram enligt avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen".</p>	<p>Arbetet med att identifiera behov av och ta fram informationsmaterial är påbörjat.</p> <p>Workshop planeras tillsammans med kommunala och större bostadsbolag i kommunerna i syfte är att dela utmaningar och erfarenheter med målsättningen att identifiera konkreta förslag på lösningar och projektidéer samt informationsbehov som input till SRV:s informationsansvar.</p> <p>Planering, intresseundersökning och identifiering av roller/personer för inbjudan skett under slutet av 2022. Stort intresse visades så workshopen genomförs i början av 2023.</p>
--	--

	<p>Anmälan gjorts till nationell matavfallskampanj <i>Gör det inte svårare</i> som lanseras våren 2023.</p>
<p>Vidareutveckla, tillsammans med berörda aktörer, metoder och insamlingsystem för källsorterade avfallslag.</p>	<p>Under 2022 togs koncept för mobila ÅVC-lösningar fram. Pilotprojekt med kvartersnära insamling av fallfrukt genomfördes i samarbete med Huddinge kommun och Huddinge Samhällsfastigheter på två platser. Drygt 9 ton fallfrukt samlades in, som i likhet med fallfrukt insamlad på ÅVC:er, levererades för biogasproduktion.</p> <p>Ytterligare ett pilotprojekt påbörjades efter jul 2022 och pågick under januari 2023. I samarbete med Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter och Huga Bostäder ordnades julgransinsamling på fem platser där drygt 1 000 julgranar samlades in.</p>
<p>Hitta nya avfallslag som kan sorteras ut för materialåtervinning.</p>	<p>Böcker samlas numera in separat på fem ÅVC:er för pappersåtervinning.</p>
<p>Genomföra plockanalyser av restavfall och redovisa resultatet.</p>	<p>Inga plockanalyser genomförda 2022. Plockanalysplan under framtagande.</p>

Åtgärder som genomförs av kommunerna tillsammans med fastighetsägare och andra aktörer:

<p>I planprocesser ska kommunen, i samarbete med SRV och byggherrar, planera för platser för alternativ till traditionella återvinningscentraler, se avsnittet om styrmedel och fysisk planering.</p>	<p>Huddinge kommun och SRV har tillsammans med Faberge tagit ett första steg att ta fram ett förslag till alternativ insamling av olika avfallsfraktioner och insamling för återbruk vid planeringen av Flemingsbergsdalen. Vid planprogram har samtal skett kring gemensam lösning för programområdet.</p>
<p>Fastighetsägare ska möjliggöra hämtningsplatser för sorterat avfall, när bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper och sortering av matavfall ska öka, samt underlätta för boende och verksamma att sortera. Det kan till exempel innebära att ordna tillräckligt utrymme för kärl för olika typer av avfall.</p>	<p>Se övriga planrelaterade aktiviteter.</p>
<p>Återanvända schaktmassor för att undvika uttag av outnyttjade naturresurser och minska transportbehovet av schaktmassor.</p>	<p>Ingen specifik aktivitet har genomförts 2022.</p>

Sortera bygg- och rivningsavfall i enlighet med lagstiftning och anpassa rutiner till kommande ändringar i krav på sortering av bygg- och rivningsavfall.	Förberedande arbete för anpassning till ny lagstiftning.
---	--

Uppföljning och nyckeltal:

Plockanalyser (SRV)	Inga plockanalyser genomförda 2022. Plockanalysplan under framtagande.
Mängdstatistik (SRV)	Se kommuns specifikt statistikpaket.

Mål 5 – Energiåtervinning

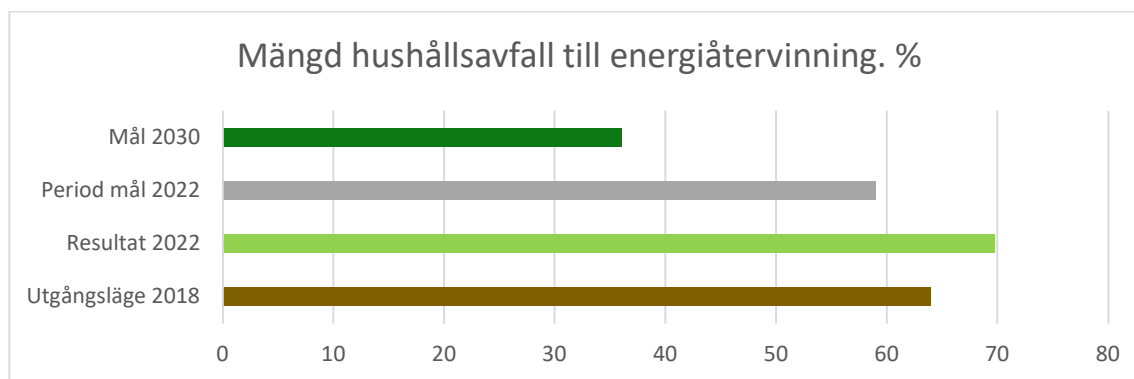
Resultatmål

Övergripande mål: År 2030 ska max 36 procent av mängden hushållsavfall gå till energiåtervinning⁴ genom förbränning.

Periodmål: 59 % år 2022, 49 % år 2024, 43 % år 2026, 38 % år 2028.

Under 2022 gick i genomsnitt ca 66 procent av hushållens insamlade mängd avfall till förbränning med energiåtervinning. Det är en ökning från ca 64 procent år 2018.

Totalmängden hushållsavfall inklusive grovavfall har dock minskat, liksom mängden returpapper, vilket påverkar totalen och därmed andelen till energiåtervinning negativt.

⁴ Avser den mängd som SRV skickar till energiåtervinning. Det omfattar inte sorteringsrester från andra parter förbehandling inför materialåtervinning.

Åtgärder och aktörer

De åtgärder som ska genomföras finns under övriga målområden, om återanvändning, materialåtervinning och farligt avfall.

Uppföljning och nyckeltal:

Statistik om mängden avfall som går till energiåtervinning/förbränning (SRV)	Se kommunspecifikt statistikpaket.
Mängd hushållsavfall per person och år (SRV)	Se kommunspecifikt statistikpaket.

Mål 6 – Deponering

Resultatmål

Övergripande mål: År 2030 ska mindre än 4 procent av hushållsavfallet i kommunen gå till deponi.

Periodmål: Kontrollera vid uppföljning av avfallsplanen att mängden avfall som deponeras inte har ökat.

Övergripande mål: År 2026 ska det finnas en uppdaterad plan med uppgifter om vidtagna och planerade åtgärder för att förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön för alla deponier som kommunen ansvarar för.

Under 2022 samlades ca 5 procent av hushållsavfallet in för deponering.

Mängden insamlade schaktmassor på ÅVC ligger till grund för redovisningen och inkluderar avfall från mindre verksamheter. Mängden deponerat hushållsavfall är hög och föranleder en utredning av processen.

Åtgärder och aktörer

Åtgärder som kommunen ansvarar för:

Aktiviteter som kommunen genomfört 2022:

Uppdatering av förteckning över identifierade nedlagda deponier ska genomföras.	Ingen aktivitet 2022.
Utredning av ansvar för fortsatt arbete med att kartlägga risker och ansvar för att genomföra eventuella skyddsåtgärder.	Ingen aktivitet 2022.

<p>Framtagning av plan för genomförande av utredning och kartläggning av risker (till exempel enligt MIFO-metoden), för samtliga identifierade nedlagda deponier som kommunen har ansvar för.</p>	<p>Ingen aktivitet 2022.</p>
---	------------------------------

Åtgärder som genomförs av SRV:

Aktiviteter som SRV genomfört 2022:

<p>Förbättra arbetet med att minska mängden grovavfall som måste deponeras.</p>	<p>Den maskinella hantering av deponiavfall som infördes hösten 2021 och som resulterade i minskade mängder faktiskt deponerat avfall har fortsatt som ordinarie hantering under 2022. Inga ytterligare aktiviteter har genomförts under 2022.</p>
---	--

Uppföljning och nyckeltal:

<p>Statistik om mängden deponerat avfall i kommunen, kg/per person och år (SRV)</p>	<p>Se kommunspecifikt statistikpaket.</p>
<p>Brukarundersökningar (kommunen), kundundersökning (SRV) och kampanjmätningar (SRV)</p>	<p>Inga undersökningar relaterade till deponering har genomförts under 2022.</p>

Mål 7 – Farligt avfall

Resultatmål

Övergripande mål: 2030 ska max 0,10 procent farligt avfall blandas med övrigt avfall.

Periodmål: max 0,16 % år 2022, max 0,14 % år 2024, max 0,12 % år 2026, max 0,11 % år 2028.

I plockanalysen som gjordes 2019 uppgick mängden farligt avfall i restavfallet till i genomsnitt 0,17 procent.

Ingen plockanalys genomfördes år 2022, därmed kan inget resultat för år 2022 redovisas.

Åtgärder och aktörer

Åtgärder som kommunen ansvarar för:

Aktiviteter som kommunen genomfört 2022:

<p>Medverka i arbetet med att ta fram informationsmaterial om farligt avfall, se avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen" och informera om detta inom kommunkoncernen och till verksamheter.</p>	<p>Kommunerna har deltagit i arbetet med framtagande av kommunikationsplan och informationsmaterial.</p>
<p>Ställa tydliga krav i samband med nybyggnation på att det ska finnas plats för de boende att sortera och lämna farligt avfall, se avsnittet om styrmedel och fysisk planering.</p>	<p>Åtgärden behöver utredas för att tydligare definieras och inkluderas i föreskrifter och rutiner.</p>

Ställa tydliga krav på hantering av farligt avfall i bygg- och rivningslov, i enlighet med lagstiftning, och anpassa rutiner till kommande ändringar i krav på sortering av bygg- och rivningsavfall.	Ingen specifik aktivitet genomförd 2022.
---	--

Åtgärder som genomförs av SRV:

Aktiviteter som SRV genomfört 2022:

Informera om farligt avfall, inklusive el-avfall, till fastighetsinnehavare med hjälp av det informationsmaterial som tas fram enligt avsnittet "Arbetsätt och genomförande av avfallsplanen".	Arbetet med att identifiera behov av och ta fram informationsmaterial är påbörjat.
Vidareutveckla insamlingen av farligt avfall och el-avfall från hushåll.	Utöver det som beskrivs ovan avseende ÅVC har inget ytterligare arbete skett under året.
Genomföra plockanalyser av restavfall och redovisa resultatet till kommunen och till hushållen.	Inga plockanalyser genomförda 2022. Plockanalysplan under framtagande.

Åtgärder som genomförs av kommunen tillsammans med övriga aktörer:

Förbättra möjligheter att lämna farligt avfall för verksamheter med små mängder.	Ingen ytterligare aktivitet genomförd 2022.
--	---

Samverkan med privata aktörer för insamling av och kommunikation om farligt avfall från verksamheter.	Ingen specifik aktivitet genomförd 2022.
---	--

Uppföljning och nyckeltal:

Andelen farligt avfall och elavfall i restavfall genom plockanalyser (SRV)	Med anledning av att inga plockanalyser genomfördes år 2022 kan inte resultat mot periodmål år 2022 redovisas.
Beskrivning av hur arbetet har vidareutvecklats för att nå delmålet (SRV)	Utöver redan befintliga system/tjänster har inga ytterligare aktiviteter genomförts 2022 men farligt avfall ingår i planerna för alternativa ÅVC-lösningar och andra aktiviteter som planeras för 2023.

Mål 8 – Nedskräpning

Resultatmål

Övergripande mål: Nedskräpningen per kommun ska minska till år 2030, från första mätningen (så kallad nollmätning) 2022.

Periodmål: Preciseras vid revidering efter genomförd nollmätning. Nollmätning är ännu inte genomförd i samtliga kommuner och periodmål är därmed inte satta.

Mätetal

Antal skräpföremål/10 kvadratmeter – redovisning av resultatutveckling och total förändring i procent.

Åtgärder och aktörer

Åtgärder som kommunen ansvarar för:

Aktiviteter som kommunen genomfört 2022:

<p>Genomföra nollmätning av nedskräpning senast år 2022 och sätta periodmål för vartannat år under planperioden.</p>	<p>Nollmätning genomförd 2022 i Nynäshamn. Nollmätning planeras 2023 i Haninge, Huddinge och Salems kommuner. Skräpmätningar skett kontinuerligt i Botkyrka kommun sedan 2018. Periodmål är inte satta.</p>
<p>Ta fram och fastställa en handlingsplan för arbetet för att minska nedskräpning,</p>	<p>Kommunerna arbetar löpande med att minska nedskräpningen men någon</p>

<p>inklusive marin nedskräpning, med ansvarsfördelning och åtgärder. Denna handlingsplan kan exempelvis omfatta skräpplockardagar i samarbete med SRV, uppföljning av upplevelser och attityder om nedskräpning, kartläggning/mätning av nedskräpning, hur papperskorgar ska utformas, hur städinsatser ska genomföras (exempelvis städning när människor ser det) och införande av städgaranti (exempelvis att städning, klottersanering m.m. sker inom 48 timmar efter anmälan), samverkan med berörda aktörer så som näringsidkare, bostadsbolag och centrumägare för en renare och tryggare stadsmiljö i ytterstadens små centra, kommunikation för att hålla rent och motverka nedskräpning, översyn av rutiner och rapportering i ärenden där avfall dumpats, med mera. Informationsmaterial som behövs för kommunikation om nedskräpning kan utgöra en del i ett mer omfattande informationsmaterial som täcker flera av avfallsplanens åtgärder.</p>	<p>särskild handlingsplan för att arbeta med att minska nedskräpning är ännu inte framtagna i kommunerna.</p> <p>Några exempel:</p> <p>I Nynäshamn inventerar och identifierar parkpersonalen med fokus på renhållning förbättringsmöjligheter i hur och var papperskorgar är placerade i förhållande olika platsers behov, vilket kan ändras beroende på hur människor rör sig. Under sommarlovet har Nynäshamn återkommande tre anställda handledare som arbetsleder sommarungdomar med fokus på renhållning.</p> <p>Salem har daglig verksamhet samt feriepraktikanter som arbetar med skräpplockning på sommarlovet samt årligen skräpplockardagar där föreningar plockar skräp i kommunen.</p>
--	---

Uppföljning och nyckeltal:

<p>Skräpmätningar - antal/10 m² och total förändring i procent. (Kommunen)</p>	<p>Alla kommuner har ännu inte genomfört skräpmätning.</p> <p>Resultat från skräpmätningar genomförda 2022 (enligt HSR-metod):</p> <p>Nynäshamn 2,29 och Botkyrka 3,68.</p> <p>Förändringen i Botkyrka från 2021 (4,81) innebär en förbättring med 31%.</p>																		
<p>Medborgarenkäter och/eller stadsmiljöenkäter – upplevd skräpsituation och/eller attityder kring nedskräpning samt möjligheter för den enskilde att ta hand om skräp på ett bra sätt. (Kommunen)</p>	<p>Kommunerna genomför vart eller vartannat år medborgarenkäter via SCB varav en av frågorna lyder:</p> <p>Problem med nedskräpning i kommunen, andel (%), år</p> <table data-bbox="985 813 1523 1085"> <thead> <tr> <th></th> <th>2021</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Botkyrka:</td> <td>41,3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Haninge:</td> <td></td> <td>46,8</td> </tr> <tr> <td>Huddinge:</td> <td>50,8</td> <td>52,7</td> </tr> <tr> <td>Nynäshamn:</td> <td>43,6</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Salem:</td> <td>58,4</td> <td>64,5</td> </tr> </tbody> </table>		2021	2022	Botkyrka:	41,3		Haninge:		46,8	Huddinge:	50,8	52,7	Nynäshamn:	43,6		Salem:	58,4	64,5
	2021	2022																	
Botkyrka:	41,3																		
Haninge:		46,8																	
Huddinge:	50,8	52,7																	
Nynäshamn:	43,6																		
Salem:	58,4	64,5																	

Uppföljning och redovisning av avfallsplanen

För beskrivning av avfallsplanen och målen med mera hänvisas till huvuddokumentet.

Uppföljning av åtgärder och aktiviteter redovisas ovan under respektive mål.

Nedan följer beskrivning av uppföljningsarbetet.

Fördjupade avstämningar

Fördjupade avstämningar ska göras åren 2022, 2024, 2026 och 2028 för att säkerställa planens aktualitet. 2022 är alltså ett år för fördjupad avstämning men med anledningen av den något försenade uppstarten har fokus under året varit att få i gång grundläggande funktioner för uppstart och uppföljning.

Nationella och internationella mål och regler som påverkar avfallshanteringen förändras ständigt. De mål som anges för denna avfallsplan utgår från regelverk och beräkningsförutsättningar som gällde år 2019-/2020 och sedan dess har ett antal nya etappmål och lagar införts:

Nya etappmål:

- Matsvinnet ska minska så att det sammantagna livsmedelsavfallet minskar med minst 20 viktprocent per capita från år 2020 till år 2025 samtidigt som en ökad andel av den svenska livsmedelsproduktionen når butik och konsument till år 2025.
- Senast år 2023 ska minst 75 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring och biogas tas tillvara.
- Förberedande för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning av icke-farligt bygg- och rivningsavfall, med undantag av jord och sten, ska årligen fram till 2025 uppgå till minst 70 viktprocent.
- Senast 2025 ska förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall ha ökat till minst 55 viktprocent, 2030 till minst 60 viktprocent och 2035 ha ökat till minst 65 viktprocent.

Ändringar i avfallsförordningen 2020:614 respektive förordningen om producentansvar för förpackningar 2018:1462:

- 1 januari 2023: Den som har en förpackning som innehåller avfall, inklusive bioavfall, ska se till att förpackningen skiljs från innehållet.
- 1 januari 2024: Kommunerna blir skyldiga att samla in utsorterat matavfall från både hushåll och verksamheter. Begreppet matavfall ersätts samtidigt till biologiskt nedbrytbart köks- och livsmedelsavfall. Både hushåll och verksamheter blir också skyldiga att sortera ut bioavfall i följande fraktioner och inte blanda dem inbördes eller med annat avfall:
  - park- och trädgårdsavfall som innehåller parkslide eller invasiva arter enligt EU-förteckningen,
  - annat park- och trädgårdsavfall,
  - biologiskt nedbrytbart köks- och livsmedelsavfall. Utsorteringskravet omfattar ätlig olja och flytande fett men inte annat flytande bioavfall.
- 1 januari 2024: Kommunerna får ansvar för insamling av förpackningar från hushåll genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser.
- 1 januari 2026: Kommuner ska ordna separat insamling av förpackningar på torg och i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gatuhållningslagen.
- 1 januari 2027: Kommuner ska ordna separat insamling av förpackningar fastighetsnära och från verksamheter som är samlokaliserade med hushåll och som anmält att man vill ha kommunal insamling. Kommuner ska också ordna insamling av förpackningar vid lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningar.

Plockanalyser

Plockanalyser är identifierade som uppföljningsmetod av Mål 3 – Återanvända, Mål 4 – Materialåtervinning och Mål 7 – Farligt avfall. Senaste plockanalys genomfördes 2019. Plockanalysplan är under framtagande och i det arbetet analyseras olika upplägg baserat på att utgå från kommun eller från kundkategori/boendetyp.

Skräpmätningar

Skräpmätningar skulle ha genomförts i alla kommuner under 2022 och periodmål formulerats. Skräpmätningar har av olika anledningar inte genomförts i alla kommuner under året och därmed är inte heller periodmål satta. Nynäshamns kommun genomförde skräpmätning enligt Håll Sverige Rents modell under sommaren 2022 vilket kommer ligga till grund för utförandet i övriga kommuner för att få jämförbara mätningar och resultat. Botkyrka kommun har genomfört skräpmätning årligen sedan 2018.

Kund- och Brukarundersökningar

Medborgarundersökningar genomförs i kommunerna via SCB vart eller vart annat år.

Sju avfalls- och återvinningsrelaterade frågor finns i standardutbudet. Frågorna och utfallet för respektive kommuns senaste undersökningsår redovisas nedan:

1. Problem med nedskräpning i kommunen, andel (%)
2. Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%)
3. Utbudet av platser för förpackningsåtervinning är bra, andel (%)
4. Utbudet av återvinningscentraler i kommunen är bra, andel (%)
5. Möjligheten att återvinna avfall utan transport med bil är bra, andel (%)
6. Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel (%)
7. Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, andel (%)

Tabell 1. Redovisning av svar på avfalls- och återvinningsrelaterade frågor i kommunernas medborgarundersökningar

	Botkyrka, % 2021	Nynäshamn, % 2021	Haninge, % 2022	Huddinge, % 2022	Salem, % 2022
1	41,3	43,6	46,8	52,7	64,5
2	90,6	95,1	89,3	90,7	94,2
3	85,0	83,4	79,0	79,6	89,2
4	85,4	85,1	65,3	70,1	90,1
5	56,8	35,4	30,4	43,9	46,2
6	64,6	51,8	60,9	47,5	51,4
7	60,5	39,7	43,9	47,5	51,4

Eventuella tillägsfrågor i syfte att följa upp avfallsplanen samordnas av SRV. Det har dock inte tillämpats under 2022.

Styrmedel för att uppnå målen i avfallsplanen

Olika styrmedel kan användas för att uppnå avfallsplanens mål och genomföra åtgärderna.

Avfallsföreskrifter

Föreskrifterna är en del av det juridiska stödet vid genomförande av avfallsplanens åtgärder som beslutas i kommunen. I föreskrifterna står vilket ansvar och vilka skyldigheter olika aktörer har och innehåller bestämmelser om hur avfallet ska sorteras, förvaras och hämtas. Vissa av ovan listade förändringar föranleder revidering av föreskrifterna under 2023.

Ekonomiska styrmedel

Kommunen har en miljöstyrande avfallstaxa, som tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt för att främja en effektiv hämtning.

Information och kommunikation

Information är ett viktigt styrmedel för att nå målen i avfallsplanen. Mer om detta beskrivs i de inledande styckena i denna rapport.

Fysisk planering

Under året 2022 har SRV och kommunerna ökat samarbetet i detaljplaneprocessen för att dels åtgärda befintliga och förebygga arbetsmiljöproblem, dels för att öka möjligheterna till bostadsnära sortering. SRV har för kommunerna förtydligat vikten av att tidigt involveras i planarbetet. Vilka lösningar som passar, vad som skall beskrivas i planbeskrivningen och bilagor och hur denna bör se ut. SRV har arbetat mycket aktivt under 2022 och stöttat planenheter i kommunerna och deras samarbetspartners. SRV har i detta arbete tillsammans med kommunerna tagit fram vägledningar, checklistor, rutiner samt genomfört informationsaktiviteter med planheter avseende detaljplaneprocessen. Motsvarande informationsaktivitet planeras för bygglovsenheter under första halvår 2023 för att inkludera hela processen.

Aktiviteten har resulterat i mer kontakt, och i ett tidigare skede, mellan kommun och SRV. Även kontakten med kommuns konsulter har ökat. Än så länge är det dock för tidigt att se om färre dåliga hämtställen byggs.

Huddinge och Nynäshamn har även haft samråd med SRV i samband med revidering av respektive kommuns översiktsplan.

Framtida insamlingssystem och anläggningar

Behov av insamlingssystem och anläggningar

Med anledning av det förändrade förpackningsansvaret har en översyn av SRV:s insamlingssystem gjorts under 2022. Under 2023 fortsätter arbetet med att ta fram genomförande- och aktivitetsplaner för insamlingssystem och anläggningar utifrån en beslutad insamlingsstrategi.